

կամրդաֆկա, զնաց դարձեալ Գօրի, իսկ երկրորդ
քննիչը թէև խոստացաւ պատիժ գործակալին, մա-
նաւանդ հեղեցական փողեր վաժնելու համար,
բայց զիտաւորութիւնը անկատար մնաց: Այս արժա-
նապատիւ քահանան անպատւեց հրապարակաւնաե-
մի աստիճանաւորի, որը երեք չորս գանգատներ ու-
ղարկելով կօնսսիսորը, հանգուցեալ Գարբիէլ արք-
եպիսկոպոսին և պատամխան անգամ չը ստանալով,
միերջապէս դարձաւ իր խնդիրքով Եջմիածնին: Առ-

մէջ։ Գիւղական կառ ավարութեան անդամք մեղանից են։ Մեր ուսումնարանը արդէն ոչնչանալու վրա է, բայց նրա մասին մտածող չը կայ։ — Մեզ հարկաւոր են լաւ վարժապետներ բարի հոգաբարձուներ, մեզ հարկաւոր են քարոզվէն աներ, լաւ հօգիւններ և վերջապէս հարկաւոր է գիւղի երկու հազարից աւել հայերի մէջ միաբանութիւն։

Քօլը՝ կրպումից այցելութեան եկաւ Վաղարշապատ, բնաւ մի անդամ էլ քարոզ չը խօսեց. ինչպէս եկաւ այնպէս էլ վերադարձաւ, իսկ պ. Ամիրխանսեանցը բնաւ չէ տեսնված Վաղարշապատում. այդտեղի աւետարանականներն էլ բնաւ չեն տեսել նորա երեսը.

Եղած չէ Ակադեմիայում նրա հիմնվելու օրից
սկսած:

«Русскій Курьеръ» приводитъ въ
рѣчь архіепископа Григорія
о томъ, что въ Египтѣ
въ 1882 г. было
заключено
договоръ
о союзе
Египта
и Франціи
и о томъ,
что Франція
заплатила
Египту
100 000 000 франковъ.
Согласно
данному
договору
Франція
заплатила
Египту
100 000 000 франковъ.

ՆԱՐԱԿ ՎԱՂԱՐՃԱՊԱՏՔ

4 oqpuusnuh

Դողովուրը անգոհ լինելով իր յաջորդ գառնակերեանցից, կամենում է Նրան հրաժարել գօրուց: Մի քանի օր առաջ տեսայ փողոցում գործակալին, մի թուղթ ձեռին, որի վրա ստորագրել էր տալիս դուշէթի ժողովրդեանը, թէ գառնակերեանցը ամենաարժանաւոր մարդ է: և այդ թուղթը պէտք է ուղարկիլ Էջմիածին: Ահա տեսէք, թէ ինչ բաներ են լինում: Գօրու ժողովուրզը լու ճանաչելով իր յաջորդին, չէ կամենում նրան պահել, իսկ Դուշէթի ժողովուրզը, որ նրա երեսն անգամ չէ տեսել, վկայում է, որ ամենաընտիր և արժանաւոր մարդ է: Ինչպէս ասեցի, ամեն տեղ հոգեսրականներից անդո՞ն են. ամեն տեղից աղաչում, պաղատում, խնդրում են հոգեւոր իշխանութեանը, որ ժողովրդին պատաէ վատ քահանաներից, բայց նա ուշադրութիւն չէ դարձնում: Ես մինչեւ երբ մենք պէտք է այսպիսի դրութեան մէջ մնամք:

համ էլ աւետարանական քարոզիչ ըլ վայ, ապա
ինչու համար ս. Էջմիածնի գիտնական վարդա-
պետաները մէկ անգամ չը համարձակվեցան գնալ
այդ տղէտների մօտ և նորանց համոզելով վերա-
դարձնել լուսաւորչական եկեղեցին. ուրեմն կը-
խնդրենք մէկ անգամ արէք այդ փորձը և մինք
այն ժամանակ գուցէ կընդունէինք և կը վերա-
դառնայինք մեր հին եկեղեցու զիբէր:

Սակայն պէտք է բացարձակապէս ասեմ, որ
քրիստոնէութիւնը ըստ աւետարանին՝ հասկանա-
լու համար մեծ համալրաբանակամն զիտութիւն էլ
պէտք չէ, այլ միայն բարեպաշտութիւն, ինչպէս
տեսնում ենք ս. աւետարանի մէջ, որ Փրկիչը
իրան առաքեալները ընտրեց հասարակ մարդիկնե-
րից, ձկնորսներից և մաքսատան ծառայողներից,
վրանագործներից և այլն, և ահա այդ մարդիկներն
էին, որ քրիստոնէութիւն տարածեցին համատա-
րած աշխարհի երեսին. Եւ սա էլ ասում եմ և հաս-
տատել էլ կարող եմ, որ շատ մնջամ հարսա-

Նեան նահանգի գիտերում, ցորենի խալվարը 37
բուրզուց բարձրացաւ արգէն մինչև 67 բուրզ:
Գրաւոր գասը անհանգստութեան մէջ է:

卷之三

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

2050.050.6 *)

ՆԱՐԱԿ ՈՒԶՈՒՆԱՐԻՑ

20 *oq'ososhon*

Թողմում եմ շատ հարստահարողների, այն է շրջակայ ազնուականների, կապալառունների, և խեղճ երկագործի քրտինքով հաճոյքներ կատարող աղաների մասին գրել. ես վեր եմ առնում միայն մեր գիւղի տէր հայրերին: Դրանք էլ մի տեսակ մարդկացին ձեռքի գաստակը ծծող էակներ են, ի հարկէ մի քանի բացառութեամբ: Կամենում եմ միայն ցոյց տալ ընթերցող հաստակութեանը մեր տէր հայրերից մէկի՝ դործակատար հօր—վարմունքը: Բայց ցաւով պէտք է ասել, որ ասածներս իրողութիւններ են, Տէր հայրը, իրրև դործակատար, սուրբ է համարում աղքատ երկրագործից բռնի միջոցով հոգեւոր իշխանութեան համար ժողոված այտուց անուն ցորեանի թաղարը վեց բուլով վաճառել և մատեանում չորս բուրի սառագրել տալ: Նա սուրբ է համարում կը միածնի առանց այն էլ թանգ նկեղեցական մատեանները աղքատ հաստակութեան վրա նշանակած գնից մի բան աւելով վաճառել Սուրբ է համարում կամապահառեալ որ համաներոր անկանօն շահա-

ՀԱՅ-ԱՆԿԵՏԱՐԱՆԻ ԹԱՂԱՆ
ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԸԳՔԻՆ
Շուշի, 20 օգոստոսի

թշուառութեանց համար խորին կարեկցու-
թիւն յուցնելով, ներկայ խնդրոյն ստիպողա-
կանութիւնն յայտնէ, և ծանուցանէ նաև
որ ինք (ժողովը) պատրաստ է այս մասին
կատարեալ աջակցութիւն բնձայել պ. Այս-
տըսթոնի նախարարութեան: Իրաւ է սակայն
որ մեծ անխոչեմութիւն կը լինի ժողովոյս
առաջարկ մը ներկայել, որ Հայ ժողովրդիան
սրտերուն մէջ յայսեր արթնցնէ, բայց միւս

ԵՐԱՎԻ ԽՈՏՈՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԻ, 20 օգոստոսի

Հրապարակաբար յայտնում եմ ի լուր Շուշու ըս-
թերցող հասարակութեան, որ այդ յօդուածի
սկզբնաւորութիւնը և հեղինակութիւնը ամբողջա-
պէս և միայն ինձ է պատկանում և ոչ թէ միայն
յիշեալ անձինք, այլ և ոչ ոք չէ մասնակցել նո-
րան:

ջին ընտրութեանց վրայ Անդղիոյ խորհրդաւ
րանն ամեն ջանք կընէ հայոց խնդրոյն զո-
հացուցիչ կերպիւ կարգավորման համար: Հա-
միմասս ծանուցազբին վերջին կոտրն,
հայոց կը վերաբերէր, մեր նախարարութեան

Digitized by srujanika@gmail.com

Նոզ իր գրապանը դնել: Ի հարկէ, դա մի ճարպիկ կօժիսիօնէրութիւն է տէր հօր կողմից: Բայց գէթ ներելիք էր նորան, եթէ աղքատ լինէր: Նա այդ (իր բառերով) «մշակի վարձ» կոչված գումարը մուրհակներով պարտք է տալիս երկրագործներին ամիսը տասը բուրփ բան կօպէկ տոկոսով, վեց ամիսը մի անգամ մուրհակը փոխում է, տոկոսը մայր գումարին գցելով. Զեմ սիսալփ եթէ ասեմ, որ նա հողագործի այլված ճակատի քրտինքի արդինքը տոկոսով իրան փոխ է տուլիս և արիւնով յետ պահանջում: Կամքը ուղած միջոցին, երբ պարտականի պարտքը ուշացնում է, տէր հայրը նրան զանակթել է, տալիս և կամ փողի փոխարէն նորա եզն է լոլում, որ այլ ևս նա միջոց չունենայ վար վարելու և ապա-

Օրիորդ Մարիամ Վարդանեան խնդրում է մե
յայտնել, որ Արծունու թամարօնում օգտառապ
20-ին եղած հայոց ներկայացումից գոյացաւ 400
բուրլ արգիւնք, որից 82 ր. 50 կ. ծախսը հա
նելով, մնում է զուտ արգիւնք 317 ր. 50 կ. Այ
փողը յանձնվեցաւ այն օրիորդին որ ուղեսորմելո
է Ա. Պետերբուրգ, թժշկական ուսումը շարունա
կելու համար։ Թամարօնը ձրի էր տրված, միայ
գիշերվայ ծախս, մօտաւորապէս 20 բուրլ վերցվե
ցաւ։ Այդ քանի բուրլ պարունակվում է 82 և
ընդհանուր ծախսի մէջ։

թեսփոխանաց ժողովս այս մասին յօժարու-
թեամբ ոյժ պիտի առյ կառավարութեան;
Անզգիական յանդիմանութիւնք մինչև զարդ
խիստ քիչ բարիք արտազրեցին։ Սըր Հէնրի
Լէյլը՝ Պորքը-Ասիոյ Անզգիական հիւպատա-
սի մ'անուանումն յանձնարարեց յայնժամ
իրրեւ լուազոյն միջոց հարսաահարեւոլ ժա-
զովոցոց օգնելու։ Եատ պարագացից մէջ քրիս-
տոնեայք առաջուընէն աւելի ողբարի զի-
ճակի մէջ են։ Բարեկարգական ձեռնարկի
ապարգին մնացին. ինչպէս հայք եւ
կըսեն խոսամունք՝ խօսքելով կը սկսին եւ

ԿԱՅԱ կայաբանից, կու

Ես զարմանում եմ, թէ ինչու մեր հոգ. իշխանութիւնը այսպիսիներին փոխանակ պատճելու, աւելի առաջ է քաջում, պաշտօններ է յանձնում։ Կամելով խօսել մեր ուսումնարանի վիրաբերութեամբ սարսափում եմ նկարագրել։ Վերջին երեք չորս ամիսների օտար վարժապետների անպիտանութիւնը, բոլորովին յուսահատեցրին և ոսուեցրին առանց այն էլ անտարբեր ժողովրդի սիրտը գէպի ուսումնարանը։ Նախանձ, ատելութիւն, վրէժինդրութիւն, վայրենութիւն տիրում են մեր էլ ազգին յայտնի բանաստեղծ աշբգ Շիրինը, որի բանաստեղծութիւններում փայլում է (ինչպէս տայված է «Նոր քնար Հայաստանի» տետրակաների մէջ) նորա կրօնասիրական և ազգասիրական ոգին, և նա սրանից քսան և հինգ տարի առաջ քնարը ձեռքին իր հանձարեղ բանաստեղծութիւնները երգում էր Վաղարշապատաւմ և նորա ջրը ջակայքում։ Խակ սրմանից երկու տարի առաջ լսելով օտար երկրում Վաղարշապատի աւետարանականների համբաւը մի ամերիկացի միսիօնար՝ մատր

Մայրաքաղաքի լրագիրներում կարդում ենք, ու
Ս. Պետերբուրգի գեներալ-շտաբի Ակադեմիայու
այս տարիվայ հարցադննութիւնների ժամանա
ներկայացան 215 օֆիցերներ, որոնք ցանկութիւ
նն յայտնում ընդունված լինել Ակադեմիայի մէ
ջանկացողների այդ տեսակ մեծ թիւ գեռ երթէ

տված կառավարական գրաւթիւնը կը վայելեն: Առկայն այս գրութիւնը 6,000 գաղղիական և սինթետիկ կառավարութեամբ ձեռք բերուցաւ, և Անդղիոյ կառավարութիւնը Գաղղիոյ օրինակին հետեւելէ առաջ կը վարանի անշուշտ: Բնականաբար, ամենուս փափաքն է կառարելապէս բարենորոգւած և բարգաւած վիճակի հասած Արմենիա մը տեսնել, և այս արդիւնքը ձեռք բերելիք միջոցը գանել: Ձեռք առնուելիք միջային պատասխանատութիւնն անշուշտ կառավարութեան վրա պիտի մը նայ, որ ժողովէս ոյժ գտնելու պէտք ունի: Ար հին աւանդութիւնները կը քաջալերեն զմեզ ի նպաստ տառապեալ ժողովրդեան մաշխատելու, և մեք պարտաւոր եմք Պէրլինի գաղնագրին և Նորդ Սալիսպրիի վերջին յայտարարութեանց յենելով յառաջ տանիլ այս խնդիրը: Պէտք չէ մոռնալ որ Հայկական ինդրոյն մէջ, ինչպէս Պուլլարիոյ խնդրոյն մէջ, օտար միջամտութեան երկիւղ կայ: Պէրլինի գաղնագրին զարթուցած յայ-

զութիւնն այդ է բացարձակապէս, և անտեղ բան մը չեմ տեսներ այս պարագայիս մէջ թէ Անդղիական կառավարութիւնն յաջողակը աէրութեանց բացարձակ համաձայնութիւն ձեռք բերել թէ Հայոց խնդրոյն մէս և թէ Արեւելան խնդրոյն մէս երեսոյթեան բուն մէջ: Այս իրողութիւնն իսկ հարկաւու կ'ընէ որ այժմ Դրնէն պահանջուած բարենորոգմանց մանրամասնութիւններուն զրգուշութեամբ խօսիմք, ուսաի մինչեւ որ միւս աէրութեանց հաւանականութիւնը չը ստանամ չեմք կրնար այդ նկատմամբ յայտարարութիւն մ'ընել ժողովյա: Պ. Պայս սոյն ինդրոյն վերաբերեալ նոր թուղթերը խնդրալինելով, զանոնք ժողովյա մատուցանել խոստանալով հանդերձ, պէտք է իմացնեմ թմիւս աէրութեանց հաւանականութիւնն ստանահարկ լինելով, քիչ մը յապազրում անհրաժեշտ է:

«Մինչև ներկայ նախարարութեան պաշտօնանցներուն թուականը, ժողովս աեղեկութիւ-

կ գերազանց բնաւորութիւն ունեցող մարդիկ են, և անձնական շահ չունենալով, ձշմարտութիւնն և եթե երևան հանելու համար անդ զրկուած են: Դրիթէ ամեն պարագայից մէջ մեր հիւպատոսաց տեղեկազբերուն ձըշդութիւնն այդ գուռասաց մէջ նոտող ամենէն պատուաւոր անձանց վկայութեամբք հաստատեալ է, և հետեւաբար, յոյժ դժբաղդ զործ մ'է որ անձանց տեղեկազբերը Գանձնանարգուած են: Բ. Դուռն աւելի յառաջ երթալով, Հայկական ժողովրդեան նկատմամբ աշխարհի առջև գրուած, թիւերուն նկատմամբ ամենամեծ տարակոյս ձգելու ձեռնորկ մ'ըրբաւ: Արդ, Հայ ցեղին բնակած այլ և ոյլ գաւառներուն մէջ ժողովրդոց թուոյ խլնդիրն ամենամեծ կարևորութիւն ունի, զի մինչև որ քրիստոնեայ և մահմետական ժողովրդեան բարդատական համեմատութիւնները չը զիտնամք, անոնց ապագայ կառավարութեան համար ծրագիր մը համար առջև հանելով՝ այս կիրափիւ ցառուաւ թէ արդ խնդիրն Անդղիական խորհրդական հակառականին և Անդղիական կառավարութեան միաբը կը զրադեցնէր միշտ: Այդ խնդիր Սրբելեան խնդրոյն երեք ձիւզերէն մին զոր մեր միաբը պիտի պահեմք՝ միւս երեք կէտերը տերութեանց հետ բացարձակ համայնութեամբ կարգադրած ժամանակնիւ (Մասիս)

Puff Litter

չափ յառաջ չեմ երթար՝ առանց մինչև յարդ եղածէն աւելի կատարեալ քննութեան, ընդունելով այն թիւերը, զորս Հայոց Պատրիարքը տուած է այդ ժողովրդոց նկատմամբ. բայց միւս կողմէն, Վեհ. Թագուհւոյն կառավարութեան ստացած տեղեկութեանց յենակ, չենք կրնոր Բ. Դրան վիճակագրութիւնն ընդունիլ: Այս պարագայից մէջ, Անգղիական կառավարութիւնը միտք ունի այդ Հայկական գաւառաց մէջ բնակող այլ և այլ ցեղերուն ձիգ թիւերն որոշել առաջար համար ներօպական սպայից ձեռամբ քննութիւն պիտի բացուի, և յայնժամ մեր առջևի վիճակագրական կարգ մը տեղեկութիւններ պիտի ունենամք, որք այդ գաւառաց ապագայ բարեկորոգմանց հիմ պիտի լինին: Թուրք կառավարութիւնը բոլոր նահանգաց համար մի և միօրինակ օրէնք առաջարկեց. բայց Վեհ. Թագուհւոյն կառավարութիւնն անքնդունելի նկատեց այդպիսի պահանջում մը: Անհնար է Թուրք տէրութեան բոլոր նահանգաց համար միայն մէկ օրէնք հաստատել: (Մտիկ ըրէ բ մտիկ ըրէ բ) Համբաւոտ ծանուցագիրը Դրան ներկայուեցաւ յունիս 12-ին, և Հայոց խնդրոյն վերաբերեալ մասսին պատասխանն, որ յուլիս 7-ին արուեցաւ, խորհրդարանին պիտի ներկայացուի: Ցիշեցի այն երկու կէտերն, յորս այդ պատասխանագիրն ուշադրութեան արժանի է. այն է նախ՝ յոյժ ձախողաբար յայտնուած տարակոյն Անգղիական հիւպատոսաց ծշմարտախօսութեան մասին, և երկրորդ՝ ժողովրդեան մեջաւառութիւնը:

ФГВО № 27 ордена Победы: Гвардейский полк

ԽԱՆԱՋՐՈՅԻՆ մէջ երկու հնարաւոր բարենորդների մասին պետութիւնների միմեամց մէջ ծովագայոցի մասին վերջացան ընդհանուր համաձայնութեամբ: Երկու քրանսիական նաւերին բամայլած է այսօր ուղեռութել զէպի Բագու կուրութիւնը, 27 օգոստոսի: Խարկօփի սահին փոխադարձ կրեցիատի ընկերութիւնը:

վերջ գրեց իր վճարումներին. ընկերութեալները պարտքը (պասիվ) մեծ է: Տանկի գանձապես լավլէնկօ, կողոպտեց կասան և տարաւ 200,000:

Ա. ՊԵՏԵՐԲՈՅՆՔԻ, 27, օգոստոսի:
տական բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջան
արժեք 94 լ. 19 կ., երկրորդ 92 լ. 50
երրորդ 93 լ. 50 կ., չորրորդ 92 լ. 62
ներքին առաջին 5% փոխառութեան տոմս
արժեք 221 լ. 50 կ., երկրորդ 219 լ. 50
արևելեան առաջին 91 լ. 25 կ., երկր
91 լ., երրորդ 91 լ. 25 կ., ոսկի 7 լ.
կ.: 1. օնդօնի վրա ոռուաց 1 բուրդ արժեք 25
պէնս, ոռուաց 100 բուրդ ամբողջի պէնս
արժեք 214 մարկ, 50 պֆ., Փարիզի վրա

առաջարկութեան: Այդ ձևոնարկները միւս
տէրութեանց չետ համաձայնութեամբ պիտ
տի զործագրութին, և չետեաբար, չեն
կրնար այժմէն ժողովայս հաղորդուիլ: Այսու

